Metodika k zařazení poskytovatele základní služby mezi subjekty kritické infrastruktury

Část 1: Postup pro poskytovatele základní služby a subjekty kritické infrastruktury

Úvod

Tato metodika slouží jako obecný návod pro poskytovatele základní služby a následné subjekty kritické infrastruktury podle zákona o odolnosti subjektů kritické infrastruktury (dále jen zákon o kritické infrastruktuře). Nový zákon o kritické infrastruktuře ve srovnání s předchozí úpravou sjednocuje procesy v oblasti určování subjektů kritické infrastruktury, kdy formální určení subjektu kritické infrastruktury bude provedeno formou rozhodnutí Ministerstva vnitra, které bude vycházet z podnětu vydaného gestorem za příslušné odvětví či pododvětví. Kromě procesní změny způsobu určování subjektů kritické infrastruktury dochází dále k rozšíření regulace kritické infrastruktury i do nových odvětví, případně nový zákon přináší i nové základní služby v již dříve existujících odvětvích. V této souvislosti je tak očekáváno navýšení počtu subjektů kritické infrastruktury o nové subjekty, které se této problematice dosud nevěnovali. V následujících částech této metodiky je tak detailněji v několika navazujících krocích popsán celý proces určování od podání údajů ze strany poskytovatele základní služby až po formální určení subjektu kritické infrastruktury včetně obecného popsání následných kroků a povinností, které z tohoto určení vyplývají.

Harmonogram hlavních úkonů

- Poskytovatel základní služby poskytne nezbytné informace věcně příslušnému gestorovi a Ministerstvu vnitra do **3 měsíců** ode dne zahájení poskytování základní služby nebo do **1 měsíce** ode dne, kdy k tomu byl gestorem nebo Ministerstvem vnitra vyzván.
- Do **9 měsíců** ode dne doručení rozhodnutí zpracují subjekty kritické infrastruktury posouzení rizik subjektu kritické infrastruktury.
- Do **10 měsíců** ode dne doručení rozhodnutí zpracují subjekty kritické infrastruktury plán odolnosti, určí manažera kritické infrastruktury a začnou hlásit incidenty
- Do **17. července 2028** Ministerstvo vnitra předloží Evropské komisi první souhrnnou zprávu ohlášených incidentech.

Podrobný popis procesu určování

1. Krok – posouzení naplnění kritérií významnosti

Subjekt, který poskytuje některou ze **základních služeb** v jednotlivých odvětvích a pododvětvích, definovaných zákonem o kritické infrastruktuře posoudí, zda naplňuje **kritérium významnosti** související s danou základní službou. Kritérium významnosti je definováno v příloze nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti.

Kritérium významnosti je stanoveno primárně technickými nebo jinými exaktními parametry a v rámci sebehodnocení slouží k rozlišení toho, zda je provozovaná činnost základní službou, u které platí povinnost poskytnout informace za účelem určení za subjekt kritické infrastruktury.

V přechodném období do nabytí účinnosti nařízení vlády je třeba vycházet z metodických informací GŘ HZS ČR a individuální komunikace s gestorem/MV.

Identifikace a určení subjektu kritické infrastruktury vychází výhradně z nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti a v něm stanovených technických parametrů. V případě, že subjekt nesplňuje technické parametry stanovené v nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti, žádné další kroky nečiní.

2. Krok – poskytnutí nezbytných informací § 9

V případě **pozitivního vyhodnocení** je **poskytovatel základní služby** také potenciálním subjektem kritické infrastruktury, a proto poskytne **nezbytné informace** ministerstvu, jinému ústřednímu správnímu úřadu nebo České národní bance (tzv. **gestorovi**) a **Ministerstvu vnitra** k posouzení, zda bylo skutečně naplněno **kritérium významnosti**. (*Seznam gestorů za jednotlivá odvětví a pododvětví je uveden v příloze č. 1 tohoto dokumentu*)

Poskytovatel základní služby poskytne nezbytné informace**:**

A. do 3 měsíců ode dne zahájení poskytování základní služby.
B. do 1 měsíce ode dne, kdy k tomu byl gestorem nebo Ministerstvem vnitra vyzván.

Nezbytnými informacemi se rozumí:

1. identifikační údaje poskytovatele základní služby (IČO, název, sídlo...),
2. informace o **poskytované základní službě**, která je uvedena v nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti,
3. informace o odvětví a pododvětví, ve kterém subjekt kritické infrastruktury poskytuje základní službu,
4. informace o naplnění alespoň **1 kritéria významnosti**, které je uvedeno v nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti,
5. informace tom, že jeho kritická infrastruktura se nachází na území České republiky, respektive prohlášení, že základní služba je poskytována prostředky v ČR, tedy např. deklarace toho, že výrobní kapacity jsou umístěné v České republice. (*Není potřeba uvádět úplný výčet kritické infrastruktury v České republice, protože ten bude předmětem až následných analýz, a to z pozice subjektu kritické infrastruktury*),
6. informace o základní službě poskytované na území jiného členského státu Evropské unie (*konkrétně seznam členských států Evropské unie, do kterých poskytovatel základní služby poskytuje stejnou základní službu*).

Nezbytné informace poskytne poskytovatel základní služby prostřednictvím **portálu kritické infrastruktury**, který představuje centrální elektronické rozhraní určené pro plnění informačních povinností podle tohoto zákona. Portál kritické infrastruktury bude s účinností nařízení vlády dostupný na této webové stránce: **https://portalki.hzscr.cz/**. Nebude-li možné z technických důvodů využít portál kritické infrastruktury, potenciálním subjektům bude zpřístupněna možnost obrátit se na kontaktní e-mailovou adresu **portalki@hzscr.cz**. V tomto případě bude potenciálním subjektům zaslán jednotný formulář pro poskytnutí informací podle § 9 zákona o kritické infrastruktuře. Dotčené subjekty mají postupovat tak, že poskytnou nezbytné informace **bez zbytečného odkladu po nabytí účinnosti nařízení vlády**.

Pokud subjekt splňující parametry dle nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti nečinní, jak by měl, tzn. **neposkytne informace nezbytné** k posouzení, zda bylo naplněno kritérium významnosti gestorovi, může tento krok vykonat **gestor souvisejícího odvětví** nebo **pododvětví**.

Modelový příklad:

*V případě, že subjekt provádí činnost v oblasti elektroenergetiky, nahlédne do nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti a posoudí, jakou základní službu v odvětví energetika a pododvětví elektřina vykonává. Následně zhodnotí nastavená kritéria významnosti určená pro základní službu, kterou vykonává. Pokud tedy provozuje distribuční soustavu a provádí její údržbu a rozvoj, tak musí zhodnotit, jestli je držitel licence na distribuci elektřiny podle energetického zákona, k jehož distribuční soustavě je připojeno nejméně 90 000 odběrných míst zákazníků a jehož soustava je přímo připojena k přenosové soustavě. Za předpokladu, že subjekt naplní toto kritérium významnosti, poskytne nezbytné informace prostřednictvím portálu kritické infrastruktury gestorovi, nebo postupem podle kroku 2 (v tomto případě Ministerstvu průmyslu a obchodu) a Ministerstvu vnitra k následnému posouzení, zda kritérium významnosti bylo opravdu naplněno, a to do **3 měsíců** ode dne zahájení poskytování služby nebo do **1 měsíce** ode dne, kdy k tomu byl tímto gestorem nebo Ministerstvem vnitra vyzván.*

3. Krok – posouzení poskytnutých informací a podání podnětu k rozhodnutí

Gestor posoudí poskytnuté informace z hlediska naplnění **kritéria významnosti** a bez zbytečného odkladu podá **Ministerstvu vnitra** podnět k rozhodnutí o **zařazení** daného poskytovatele základní služby na **seznam subjektů kritické infrastruktury**.

Náležitosti **podnětu** musí naplňovat minimálně požadavky kladené na **podání**.

Podnět k rozhodnutí pro Ministerstvo vnitra obsahuje tyto informace:

1. identifikační údaje poskytovatele základní služby (IČO, název, sídlo...),
2. informaci o poskytované základní službě (rozsah poskytované služby, počet odběratelů, apod.),
3. informaci o odvětví či pododvětví, ve kterém je základní služba poskytována,
4. prohlášení o provozu kritické infrastruktury na území České republiky,
5. informaci o tom, zda gestor souhlasí se zařazením poskytovatele základní služby na seznam subjektů kritické infrastruktury,
6. informaci o způsobu poskytnutí nezbytných informací o poskytovateli základní služby, tzn. zda se nahlásil sám poskytovatel základní služby nebo byl nahlášen gestorem souvisejícího odvětví nebo pododvětví,
7. datum poskytnutí nezbytných informací poskytovatelem základní služby,
8. informaci o tom, že z poskytnutých informací o poskytovateli základní služby vyplývá, že služby jsou poskytovány pouze na území České republiky,
9. odůvodnění stanoviska gestora a další.

Povinnost poskytnout informace gestorovi se vztahuje na všechny poskytovatele základní služby (*tedy včetně organizačních složek státu a poskytovatelů základní služby v odvětví veřejná správa a bezpečnost*).

4. Krok – zařazení poskytovatele základní služby na seznam subjektů kritické infrastruktury

Na základě **podnětu** od věcně příslušného **gestora** rozhodne **Ministerstvo vnitra** o **zařazení** daného **poskytovatele základní služby** na **seznam subjektů kritické infrastruktury** bez zbytečného odkladu.

Rozhodnutí Ministerstva vnitra bude kromě formálních náležitostí (hlavička, podpis apod.) standardně členěno na výrok, odůvodnění a poučení.

- Výrok bude obsahovat formulaci, že poskytovatel základní služby se zařazuje na seznam subjektů KI.
- Odůvodnění bude obsahovat úvahy, které Ministerstvo vnitra vedly k uvedenému výroku. Tedy zpravidla bude popsána skutečnost, že Ministerstvo vnitra obdrželo podnět od gestora, který byl podán na základě údajů zaslaných poskytovatelem základní služby datovou schránkou a podle informací uvedených v podnětu dochází k poskytování základní služby v příslušném odvětví/pododvětví. Dále bude uveden informativní výčet práv a povinností subjektu KI vyplývající ze zákona o kritické infrastruktuře.
- Poučení bude obsahovat informace o možnosti podání rozkladu. Zároveň však bude uvedena informace, že rozklad podaný proti rozhodnutí o zařazení na seznam subjektů kritické infrastruktury nemá podle § 11 odst. 3 zákona o kritické infrastruktuře odkladný účinek.“

Ministerstvo vnitra je jediným orgánem s kompetencí rozhodovat o zařazení poskytovatele základní služby na seznam subjektů kritické infrastruktury.

5. Krok – vyrozumění poskytovatele základní služby o jeho zařazení na seznam subjektů kritické infrastruktury

Poskytovatel základní služby, který je **zařazen** na **seznam** subjektů kritické infrastruktury se stává **subjektem kritické infrastruktury**.

Ministerstvo vnitra neprodleně **informuje tohoto poskytovatele základní služby** o jeho **zařazení** na **seznam** subjektů kritické infrastruktury, a to ve formě **rozhodnutí Ministerstva vnitra** (viz krok 4).

Ministerstvo vnitra souběžně informuje **Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost** a **gestora** o **zařazení subjektu** na **seznam** subjektů kritické infrastruktury, a to do **1 měsíce** ode dne **doručení rozhodnutí** o **zařazení** na **seznam** subjektů kritické infrastruktury.

6. Krok – plnění povinností subjektem kritické infrastruktury

Ode dne doručení rozhodnutí o **zařazení** poskytovatele základní služby na **seznam** subjektů kritické infrastruktury je **subjekt kritické infrastruktury** povinen **plnit povinnosti** podle **§ 14 odst. 1 a 2 zákona o kritické infrastruktuře**, a to v souladu se stanovenými lhůtami. Zejména je povinen zpracovat **do 9 měsíců posouzení rizik subjektu kritické infrastruktury** a **do 10 měsíců plán odolnosti subjektu kritické infrastruktury, určit manažera kritické infrastruktury a začít hlásit incidenty**.

Popis povinností ve formě checklistu je uveden v **příloze č. 2** této metodiky

7. Krok – hlášení změny v poskytování základní služby

Pokud **subjekt kritické infrastruktury** začne poskytovat základní službu v **jiném rozsahu**, začne poskytovat **novou** základní službu nebo **ukončí poskytování** základní služby, **informuje** o tom **gestora** do **1 měsíce** ode dne, kdy nastala tato skutečnost (v rozsahu podle § 9 odst. 1).

Ministerstvo vnitra na základě **informace** od **gestora** doplní do **seznamu** subjektů kritické infrastruktury **informace** o **nově** poskytované základní službě nebo o **změně rozsahu** již poskytované základní služby, pokud **subjekt kritické infrastruktury** poskytuje **novou** základní službu, nebo došlo ke **změně rozsahu** u již poskytované základní služby.

Ministerstvo vnitra následně o této skutečnosti do **1 měsíce** ode dne **doplnění nových** poskytnutých informací **vyrozumí subjekt kritické infrastruktury**, **Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost** a **gestora**.

Změny v poskytování základní služby se budou hlásit za předpokladu, že by to mělo významný a zároveň dlouhodobý/trvalý dopad na poskytování základní služby nebo v případě, že by byla základní služba poskytována do zahraničí.

Za změnu se **nepovažují** dočasné změny v poskytování základní služby, jako např. dočasná odstávka v poskytování základní služby.

8. Krok – postup dotčených subjektů po 1. březnu 2026

Dotčené subjekty mají postupovat tak, že poskytnou nezbytné informace **bez zbytečného odkladu po nabytí účinnosti** nařízení vlády. Současně lze v praxi využít i standardní postup, kdy k poskytnutí informací dojde na výzvu gestora nebo Ministerstva vnitra (tj. postup na výzvu), a to zejména v situaci, kdy si subjekt není jist, zda naplňuje kritéria významnosti, nebo potřebuje upřesnit rozsah požadovaných údajů.

Více informací naleznete zde:

Příloha 1: Věcná působnost ministerstev, jiných ústředních správních úřadů a České národní banky (**gestorů**) pro jednotlivá odvětví nebo pododvětví

Odvětví	**Pododvětví**	**Orgán s věcnou působností**
Energetika	Elektřina	Ministerstvo průmyslu a obchodu
	Dálkové vytápění a chlazení	Ministerstvo průmyslu a obchodu
	Ropa	Správa státních hmotných rezerv
	Zemní plyn	Ministerstvo průmyslu a obchodu
	Vodík	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Doprava	Letecká doprava	Ministerstvo dopravy
	Železniční doprava	
	Vodní doprava	
	Silniční doprava	
	Veřejná přeprava	
Bankovnictví		Česká národní banka
Infrastruktura finanční trhů		Česká národní banka
Zdravotnictví		Ministerstvo zdravotnictví
Pitná voda		Ministerstvo zemědělství
Odpadní voda		Ministerstvo zemědělství
Digitální infrastruktura	Služby vytvářející důvěru a elektronická identifikace	Digitální a informační agentura
	Veřejné komunikační sítě a veřejně dostupné služby elektronických komunikací	Český telekomunikační úřad
	Ostatní digitální služby a infrastruktura	Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost

Veřejná správa		Ministerstvo vnitra
Vesmír		Ministerstvo dopravy
Výroba, zpracování a distribuce potravin	Výroba potravin	Ministerstvo zemědělství
	Skladování a distribuce potravin	Ministerstvo zemědělství
Bezpečnost	Požární ochrana a ochrana obyvatelstva	Ministerstvo vnitra
	Vnitřní pořádek	Ministerstvo vnitra
	Státní hmotné rezervy	Správa státních hmotných rezerv
	Hydrometeorologická výstražná služba	Ministerstvo životního prostředí

Příloha 2: Checklist požadovaných úkonů.

Termín	Úkon	Splněno
Do 3 měsíců od zahájení poskytování ZS - nebo – Do 1 měsíce od výzvy ÚSÚ nebo MV	Poskytnout **nezbytné informace** ministerstvu, jinému ústřednímu správnímu úřadu nebo České národní bance (tzv. **gestorovi**) k posouzení, zda bylo naplněno **kritérium významnosti**	
Den doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra		
Bez zbytečného odkladu	Poskytnout informace MV a gestorovi o poskytované základní službě, kritické infrastruktuře na území ČR nebo jiného členského státu EU, kritických pracovnících a kritických dodavatelích	
	Informovat MV, ve kterých členských státech EU poskytuje základní službu	
	Informovat MV a gestora, že je součástí koncernu podle zákona upravujícího obchodní korporace, včetně informace, zda se jedná o řízenou nebo řídící osobu	
	Poskytnout gestorovi podklady pro zpracování posouzení rizik České republiky (po výzvě od gestora)	
9 měsíců	Zpracovat posouzení rizik subjektu kritické infrastruktury a následně provádět jeho aktualizaci nejméně jednou za 4 roky	
10 měsíců	Zpracovat plán odolnosti, ve kterém jsou stanovena technická, bezpečnostní a organizační opatření k zajištění odolnosti subjektu kritické infrastruktury, a následně provádět jeho aktualizaci nejméně jednou za 4 roky	
	Přijmout opatření k zajištění odolnosti subjektu kritické infrastruktury (podle vyhlášky k zákonu o kritické infrastruktuře)	
	Informovat gestora o potřebě zabezpečení nezbytnými věcnými prostředky k zajištění poskytování základní služby, které není schopen zajistit jiným způsobem	
	Určit manažera kritické infrastruktury a bez zbytečného odkladu oznámit určení manažera kritické infrastruktury MV a gestorovi	
	Požádat u manažera kritické infrastruktury o ověření spolehlivosti, zda splňuje podmínky pro výkon citlivé činnosti podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací.	
	Ověřovat spolehlivost pracovníků, včetně osob ucházejících se o uzavření pracovněprávního vztahu, přijetí do služebního poměru nebo o uzavření obdobného vztahu	
	Hlásit incidenty	
	Označit kritické dodavatele a sdělit MV a gestorovi nezbytné informace o těchto dodavatelích	